

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช ....

(แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ เกี่ยวกับที่มาของนายกรัฐมนตรี และ
ยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ที่ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาเลือกนายกรัฐมนตรี)

(นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ เกี่ยวกับที่มาของนายกรัฐมนตรี
- (๒) ยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ที่ให้อำนาจสมาชิกวุฒิสภาเลือกนายกรัฐมนตรี

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นบุคคลผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองแจ้งไว้ ตามมาตรา ๘๘ เฉพาะจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรซึ่งการบัญญัติเช่นนี้ ทำให้ผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรีจำกัดเฉพาะบุคคลตามมาตรา ๘๘ เท่านั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอื่นที่ไม่ได้อยู่ในบัญชีรายชื่อดังกล่าวจึงไม่มีโอกาสได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยตามที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับก่อนๆ ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้การกำหนดให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีด้วยนั้น ไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยและเจตนารมณ์ของประชาชนในการเลือกตั้ง ดังนั้น เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ได้อยู่ในบัญชีรายชื่อตามมาตรา ๘๘ ได้มีโอกาสรับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีได้ด้วย และให้การเลือกนายกรัฐมนตรีทำโดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช ....

---

๑. กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่..) พุทธศักราช ....” (มาตรา ๑)

๒. กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญให้นับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๕๔ โดยให้นายกรัฐมนตรีอาจมาจากผู้มีรายชื่อในบัญชีของพรรคการเมืองตามมาตรา ๘๘ หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ จากบัญชีของพรรคการเมืองหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับเลือกตั้งไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา ๓)

๔. ยกเลิกมาตรา ๒๗๒ (มาตรา ๔)